

Vh med spredte Huse, og naar man tænker paa, at den Befolkning, her levede, kun ca. 400 Mennesker, alene har udviklet sig ved at drive Fiskeri og i tidligere Tid af Strandinger, hvilket Gud ske Lov nu er forbi, og at den nu er naaet op til ca. 2,400, hvoraf 400 Fiskere, der med Familier udgjøre ca. 1,600, maa man indrømme, at der maa være noget virkelig Alvorligt i denne Sag. Da Fiskeriet nu er gaaet tilbage, og Strandingerne, som jeg før sagde, næsten ophørte, og denne fattige Befolkning saa kommer til Staten og siger: Hjælp os, thi enten maa vi flytte ud eller ogsaa maa vi have Hjælp til at faae mere for vore Varer, for det, vi leve af, saa tillader jeg mig at paastaa, at denne Fordring er fuldt berettiget, og jeg haaber ogsaa, at ligesom man fra Landssthingets Side har gjort Noget for dem, saaledes vil man ogsaa fra Folkethingets Side gaa den samme Vej. Jeg har for det Første nævnt Fiskeriet, som Hovedgrunden til at Staten bør træde hjælpende til, thi det maa ubetinget være af stor Betydning for dem. Der er ikke Tale om, at man overdriver, naar man siger, at Stagen er Danmarks første Fiskeriby, idet man jo der har dybt Vand helt ind til Land rundt omkring Odden. Vandet der har hidtil vist sig at være meget fiskerigt, og denne Fiskerigdom vil sandsynligvis ogsaa vende tilbage, selv om den i de sidste Aar er gaaet noget nedad. Der fanges aarlig ca. 6 Mill. Fisk deroppe. Paa denne store Fiskemængde taber Stagens Indbyggere 4 à 5 Dre, tør jeg vel nok sige, pr. Hund, fordi de ikke kunne faae dem saa hurtig til Marked som forskjellige andre Steder. Særlig vil jeg gjøre opmærksom paa, at i de tre Maanedre, Januar, Februar, Marts, er Stagen det eneste Sted, hvor der er noget virkelig Klynderfiskeri, naar der andre Steder er tillagt med Is, eller man har andre Besværigheder, er Rødspættefiskeriet Hovedsagen deroppe, idet det naar op til ca. 1½ Mill. Hund i disse 3 Maanedre. Om Sommeren føres Fikken om Bord i Fiskekasser, som gaa hertil, men de kunne ikke udbringes til saa høi en Pris, som de Fisk, der føres til de tydske Markeder, men om Vinteren, da det store Fiskeri er, er der ikke Tale om Andet, end at Fikken maa føres pr. Ase ad den lange besværlige Vej, og den taber herved ca. 1½ Dre pr. Hund i Pris. Dette Fiskeri er saa stort, at jeg tør sige, at man i de tre Maanedre, Januar, Februar og Marts, gjennemsnitlig kan se en halv Snes Læs daglig gaa fra Stagen til Frederikshavn, ja i den strængere Vintertid har jeg endog saa ofte set 30—40 Læs om

Dagen blive befordrede dertil. Men foruden dette Tab ved Befordringen af 1½ Dre, er der et Tab, der maaske har endnu større Betydning, og det er det Tab, der i kvalitativ Henseende lides ved, at Fikken føres pr. Ase den lange Vej, og endnu større Betydning har det, om Fikken kommer en Dag for sent til det store Marked, fordi man ikke har nogen Jernbane eller nogen anden Maade, hvorpaa den hurtig kan transporteres. Det er altsaa betydelige Grunde, der tale for denne Jernbane. Med Hensyn til det foreliggende Forslag om Banen maa jeg endnu sige, at Alt, hvad disse 3,400 Mennesker lede af, nu til dels føres søværts til Stagen, men jeg er overbevist om, at naar man først fører en Bane dertil, vil Alt blive ført landværts til Stagen. Det er jo ikke Ubetydeligheder, som 2,400 Mennesker bruge, man tænke blot paa, at Alt, hvad de bruge af Ildbrændsel, skal føres til dem, og den Beføstning, det medfører at transportere Varerne dertil, kan omtrent ansættes til 1 Dre pr. Hund. Det er den ene Grund, men der er ogsaa en anden Grund. Naar man tænker paa, hvorledes denne fattige Befolkning har udviklet sig, og paa, hvorledes Stagen tidligere har set ud, da der kun fandtes en lille Samling af Fiskerhytter deroppe, maa man indrømme, at man let faar Sympathi for Stagen. Naar man vil se paa de gamle Kort over Stagen, finder man der en Mand staaende med en Gryde ved et Heiseapparat. I Gryden kommer han Ildbrændsel, og om Natten bliver da denne Gryde heiset op, og naar Ilden er ved at gaa ud, fires Gryden ned, for at der kan komme nyt Ildbrændsel i den, og den bliver paany heiset op. Saa primitive vare Forholdene dengang, det var det Fyr, som man dengang havde, da Byen som sagt kun bestod af nogle faa Fiskerhytter. Den har nu udviklet sig til at rumme en Befolkning paa 2,400 Mennesker, og de have altid ført en meget majsommelig og besværlig Tilværelse. Man kan uden Overdrivelse sige, at der er faa Steder, hvor Befolkningen i den Grad har diøet Ondt og har maattet føre et majsommeligt Liv som paa Stagen, og jeg vil sige, det Liv, de føre og altid have ført, er en Grund, som efter min Mening er tilstrækkelig, naar Stagens Beboere komme og bede om Hjælp, til at gaa ind paa, hvad de bede om. Denne brave og behjertede Befolkning, som lever deroppe, tør jeg sige, uden at jeg derved vil forkleine nogen anden Befolkning i Landet, er vel den mest opoffrende, jeg nogenstunde har kjendt. Aldrig har man hørt Tale om Vægning, naar det fordredes, at 10 Familie-